

ADI:..... SOYADI:..... SINIFI:NO:	ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 12. SINIFLAR 2. DÖNEM 1. YAZILI ÖRNEK SINAVI	ALDIĞI PUAN

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

1. Cumhuriyet Sonrası Halk şiirinin şekil ve içerik özelliklerini göz önünde bulundurarak bir örnek yazınız. (Puanlama yapılırken metin içerisindeki bütünlüğe –tema, konu- (5 puan), nazım şeklinin özelliklerine -ölçü, uyak, uyak şeması, nazım birimi- (10 puan), yazım kurallarına (5 puan) ve noktalama işaretlerine (5 puan) dikkat edilecektir.)

2, 3, 4, 5 ve 6. soruları metinden hareketle cevaplayınız.

İhtiyar adam bir gün şaşkınlıktan Ayşe'yi karşısına almış, bu on bir yaşındaki bebeğe saatlerce para hesapları yapmış, bakkal defterleri, senetler, kâğıtlar göstermişti. Fakat artık çocuklar, saygıyı da kaldırmışlardı. Şimdi, onların hepsi birer küçük Hayriye Hanım'dı. Kızdıkları zaman tıpkı annelerinin çehresine benzeyen yüzleriyle bağrışıyorlardı: “Bir doğruluktur tutturdun. Bizi düşünmedin. Dilenci çocuklarından beter ettin. Herkes, çocuklarının bir dediğini iki etmezken kardeşimizin düğününde bizi hizmetçi gibi gezdirmeye nasıl razı olacaksın?”

Eve gelin olarak gelen Ferhunde Hanım, parayı ve eğlenceyi çok sever. Leylâ ve Necla'yı da bu hayata alıştırdı. Fikret, evdeki bu gidişi beğenmez; yaşlı ve evli bir adamla evlenir; evden uzaklaşır. Şevket, Ferhunde'nin aşırı isteklerini karşılamak için zimmetine para geçirir, ödeyemez ve tutuklanır.

...

Oğlunun hapisten çıktıktan sonra pek kolay belini doğrultamayacağı muhakkaktı. Bu yüz karasıyla nereye başvurur, kimden ne isteyebilirdi? Hâsılı Şevket, bundan sonra kolu yahut bacağı kopmuş bir insan gibi ömrü oldukça sürünecek bir alıldı. İhtiyar adam bunu böyle bildiği hâlde pek meyus olmuyor, “Ne yapalım, bir kazadır oldu. Elverir ki çocuğum sağ olsun. Bana bu lâzım” diye kendisini teselli ediyordu.

Eski elbiselerinden birini gazla temizleyip ütöletmiş, kunduralarından birine pençe vurdurarak bir dolaba saklamıştı. Bu, onun yalnız Şevket'i görmeye gideceği günlere mahsus yabancı kıyafeti idi. Hapishane memurlarının nedense oğlunun hatırını saydıklarını, ona arkadaşlarından başka türlü muamele ettiklerini görüyordu. Perişan bir kılıkla hapishaneye giderek onu küçük düşürmekte mana yoktu.

Şevket hapse girince evdeki altı kişinin geçinmesi Ali Rıza Bey'in otuz buçuk liradan ibaret olan tekaüt aylığına kalmıştı. Kızlardan hiç olmazsa birine, nasıl olursa olsun, bir koca bulmak için yalvarıyordu. Fakat davetlerde, gezmelerde, çocukların etrafında pervane gibi dönen erkeklerin en kötüsü, evlenme lâkırdısı olduğu gibi ya kendini naza çekiyor ya bir daha görünmemek üzere savuşuyordu. Ali Rıza Bey'e pek söylemiyorlardı ama galiba kızların geçirdikleri hayat neticesinde çok dile gelmiş olmalarının da bunda tesiri olacaktı. İhtiyar adam, bunu zaman zaman karısının:

“Çocuklarımın nesi var? Bu zamanda hani dans etmeyen, sosyeteye gitmeyen kız?...” gibi müphem şikâyetlerde bulunmasından anlıyordu.

Ferhunde bu hayata daha fazla dayanamayacağını söyleyerek evi terk eder. Bunun sonucunda üçüncü yaprak da kopmuş olur. Daha sonra Necla da kendini zengin gösteren bir Suriyeli adam ile evlenir. Fakat mutlu değildir ve babasından yardım istemek için mektup yollar. Ali Rıza Bey ise onun bu isteğini reddeder ve yaşamına devam etmesini söyler. Böylece dalın dördüncü yaprağı da kopar. Leyla, zengin bir avukat ile beraber yaşar; Ali Rıza Bey bunu bir arkadaşından öğrenir. Namusuna düşkün olan Ali Rıza Bey, Leyla'yı evden kovar. Leyla, avukatın Taksim'de tuttuğu eve yerleşir. Böylece dalın son yaprağı da kopmuş olur. Nihayetinde Ali Rıza Bey, Leyla'nın eve gelmesini kabul eder ama kendisi evden ayrılacaktır.

2. Metnin konusunu yazınız. (10 puan)

3. Romanın ana çatışması nedir? Bu çatışma kimler arasında yaşanmaktadır? (2 x 10 = 20 puan)

4. Metinde yer alan anlatıcı ve bakış açısını yazınız. (2 x 5 = 10 puan)

5. Metinde ağır basan anlatım biçimini yazınız. (15 puan)

6. Bu metindeki altı çizili kelimelerin ve kelime gruplarının dizelerde kazandığı anlamı belirleyiniz.
(2 x 10 = 20 puan)

Bu örnek yazılı sınav soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan ikinci dönem birinci ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablolarındaki senaryolardan 5. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.